

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
ВСП «ЗЕФК НУ «Запорізька
політехніка»

11. 04. 2023

№ 5

Голова педагогічної ради

[Signature] Олександр НАЗАРОВ

ПОЛОЖЕННЯ

**про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу
Відокремленого структурного підрозділу «Запорізький електротехнічний
фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка»**

Введено в дію

Наказ ВСП «ЗЕФК

НУ «Запорізька політехніка»

17. 04. 2023 № 12-0

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Відокремленого структурного підрозділу «Запорізький електротехнічний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка» (далі - Положення) визначає вимоги до організації та визнання неформальної та інформальної освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Запорізький електротехнічний фаховий коледж Національного університету «Запорізька політехніка» (далі – Коледж).

1.2 Положення розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», документів Європейського простору вищої освіти, зокрема Меморандуму неперервної освіти Європейського Союзу (30.10.2000), довідника користувача ЄКТС (2015), та інших нормативних документів, що регламентують організацію й визнання неформальної та інформальної освіти в Україні.

1.3 Згідно з чинним законодавством особа реалізує своє право на освіту впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти. Держава визнає ці види освіти, створює умови для розвитку суб'єктів освітньої діяльності, що надають відповідні освітні послуги, а також заохочує до здобуття освіти всіх видів.

1.4 Неформальна та інформальна освіта є обов'язковою складовою безперервного особистісного та професійного розвитку всіх учасників освітнього процесу Коледжу. Результати, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти у Коледжі в порядку, визначеному чинним законодавством та цим Положенням.

2 СУТНІСТЬ ТА МЕТА НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВИТИ

2.1 Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

2.2 Неформальна освіта – це освіта інституціолізована, цілеспрямована та спланована освітнім закладом або іншою організацією чи установою, проте не передбачає чітко визначеної структурної послідовності освітніх компонентів і може бути різною за тривалістю й інтенсивністю, є додатковою, альтернативною та/або доповнювальною до формальної освіти.

2.3 Метою неформальної освіти є забезпечення права осіб будь-якого віку на навчання впродовж життя задля набуття, розвитку та підтримки компетентностей, що необхідні для оптимальної професійної й особистісної самореалізації у сучасному швидкозмінному світі.

2.4 Формами неформальної освіти є: очні та/або дистанційні курси особистісного саморозвитку та підвищення кваліфікації, семінари, конференції,

творчі групи, тренінги, майстер-класи, майстерні, вебінари, інші освітні ініціативи, спрямовані на розвиток додаткових умінь та навичок (комп'ютерні та мовні курси, творчі студії тощо).

3 СУТНІСТЬ ТА МЕТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

3.1 Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

3.2 Інформальна освіта (самоорганізована освіта, самоосвіта, навчання виходячи з досвіду та через досвід) – це індивідуальна пізнавальна діяльність людини, цілеспрямована і спланована, але не інституціоналізована, не структурована ні за програмними цілями, ні за тривалістю і здебільшого не передбачає сертифікації.

3.3 Інформальна освіта не обмежується часовими рамками, не обов'язково має системний характер, не має вікових, професійних чи інтелектуальних обмежень щодо учасників.

3.4 Метою інформальної освіти є перетворення людиною культурного та освітнього потенціалу суспільства у дієві фактори свого розвитку, формування позиції критичного ставлення до себе та результатів своєї діяльності.

3.5 Інформальна освіта реалізується за рахунок власної активності особистості в навколишньому культурно-освітньому середовищі, виходячи з чого, формами інформальної освіти можна визначити: самоосвіту, читання, цілеспрямоване спілкування, перегляд кінофільмів, телепередач, відвідування гуртків, театрів, музеїв, інших установ культури, подорожі, екскурсії тощо.

4 ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА/АБО ІНФОРМАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

4.1 Фаховий коледж може визнавати результати неформального та/або інформального навчання осіб, які:

- здобувають фахову передвищу або вищу освіту в закладах освіти за певною освітньою програмою;
- переводяться з іншого закладу освіти (наукової установи) до Коледжу;
- переводяться з однієї освітньої програми на іншу в межах нашого закладу;
- поновлюються до складу здобувачів освіти до Коледжу.

4.2 Визнання Коледжем результатів неформального та/або інформального навчання особи – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідної освітньої програми (у тому числі, в рамках її вибіркової складової).

4.3 Право на визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті поширюється на всіх учасників освітнього процесу Коледжу.

4.4 Порядок визнання результатів неформальної та інформальної освіти студентів Коледжу:

4.4.1 Визнання результатів навчання неформальної та/або інформальної освіти здійснюється за заявою студента на ім'я заступника директора з навчальної роботи, до якої додається завірена копія документа, що підтверджує зміст заяви щодо компетентностей, яких здобувач набув через неформальну або інформальну освіту.

4.4.2 Визнання результатів навчання неформальної та/або інформальної освіти дозволяється для всіх дисциплін навчального плану як нормативних, так і вибіркових.

4.4.3 Обсяг визнання результатів неформальної та інформальної освіти не повинен перевищувати 25% від загального обсягу відповідної освітньої програми. {Пункт 8 розділу III в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 1136 від 19.12.2022}.

4.4.4 Здобувач фахової передвищої освіти не може бути звільненим від атестації за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання

4.5 Процедуру визнання дозволяється проводити у семестрі, що передує семестру, в якому згідно з навчальним планом передбачено вивчення зазначеної дисципліни.

4.6 Для визнання результатів навчання неформальної та/або інформальної освіти за наказом заступника директора з навчальної роботи створюється фахова комісія, до якої входять:

- завідувач відділення відповідно до спеціальності чи освітньої програми;
- голова циклової комісії;
- викладач дисципліни, що має бути перезарахована шляхом визнання результатів освіти.

4.7 Фахова комісія визначає форму оцінювання результатів навчання відповідно до навчального плану.

4.8 Здобувача ознайомлюють з програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумковий контроль, критеріями оцінювання та правилами апеляції результатів підсумкового оцінювання.

4.9 Якщо навчальним планом передбачено виконання індивідуальної роботи з дисципліни (курсової роботи (проєкту), есе, реферату тощо), то студента ознайомлюють з переліком тем для написання роботи.

4.10 Для підготовки до підсумкового контролю (з кожної дисципліни) здобувачеві дається 10 робочих днів та 20 робочих днів у разі потреби написання індивідуальної роботи.

4.11 Підсумкове оцінювання проводиться в письмовій формі за завданнями комплексної контрольної роботи з цього предмета.

4.12 Підсумкова оцінка виставляється за 12 (100)-бальною шкалою. Якщо здобувач отримав менше 60 балів, то йому не зараховуються результати навчання у неформальній або інформальній освіті.

4.13 За підсумками оцінювання фахова комісія складає протокол з висновками про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни.

4.14 При перезарахуванні навчальної дисципліни відповідно до рішення фахової комісії до індивідуального плану студента вносяться: назва дисципліни,

загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (дата і номер протоколу), як один чи декілька вибіркових освітніх компонентів.

4.15 Здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни у наступному семестрі. У разі негативного висновку фахової комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернутися із заявою про апеляцію до заступника директора з навчальної роботи.

4.16 Відповідно до заяви про апеляцію за наказом директора створюється апеляційна комісія у складі викладачів, які не входили до фахової комісії.

4.17 Апеляційна комісія може прийняти один з двох варіантів:

– «попереднє оцінювання знань студента на екзамені (заліку) відповідає рівню та якості знань студента з цієї навчальної дисципліни і не змінюється»;

– «попереднє оцінювання знань студента на екзамені (заліку) не відповідає рівню та якості знань студента з цієї навчальної дисципліни і заслуговує іншої оцінки (вказується нова оцінка відповідно до чинної в Коледжі шкали оцінювання результатів підсумкового контролю)». Підсумкове оцінювання проводиться в письмовій формі за завданнями комплексної контрольної роботи з цього предмета.

4.18 Результати неформальної та/або інформальної освіти студентів Коледжу визнаються в системі формальної освіти також при визначенні освітнього рейтингу, в який включені результати оцінюваного предмета.

4.19 Викладач, реалізуючи принцип академічної свободи, в межах окремого освітнього компонента відповідно до робочої програми дисципліни за заявою студента, поданою на відповідну циклову комісію, та за рішенням циклової комісії може зараховувати результати неформальної та/або інформальної освіти як складання окремих видів робіт (окремі теми з дисципліни, контрольні роботи, творчі завдання тощо).

5 ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ КОЛЕДЖУ

5.1 Результати неформальної та інформальної освіти педагогічних та інших працівників Коледжу, зокрема результати підвищення кваліфікації, стажування тощо визнаються рішенням педагогічної ради Коледжу.

5.2 Педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення неформальної та/або інформальної освіти подає до методичного кабінету клопотання про визнання результатів такої освіти та документ, що підтверджує цей факт.

5.3 У разі проходження інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про освіту подається звіт про результати такої освіти або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) інформальної освіти та оприлюднені на вебсайті Коледжу та/або в електронному портфоліо педагогічного працівника (у разі наявності).

5.4 Форму звіту визначає завідувач методичним кабінетом.

5.5 Для визнання результатів неформальної та інформальної освіти педагогічна рада Коледжу заслуховує звіт педагогічного працівника щодо змісту проходження такої освіти та повинна прийняти рішення про визнання результатів неформальної та інформальної освіти;

5.6 Результати інформальної освіти можуть бути визнані як підвищення

кваліфікації педагогічного працівника, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

5.7 Підсумком визнання результатів неформальної освіти, зокрема підвищення кваліфікації педагогічних працівників у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації (є освітнім провайдером) або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних та/або часткових професійних та/або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

5.8 Результати безперервного професійного розвитку працівників Коледжу в системі формальної, неформальної та інформальної освіти мають обов'язково враховуватися під час їхньої атестації для присвоєння або підтвердження кваліфікаційної категорії, присвоєння вченого звання, участі в конкурсі на заміщення вакантних посад педагогічних працівників тощо.

6 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Це Положення розглядається і схвалюється Педагогічною радою Коледжу та затверджується директором Коледжу.

6.2 Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і ухвалюються педагогічною радою Коледжу та затверджуються директором Коледжу.

Т.в.о. директора коледжу

Олександр НАЗАРОВ

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з НР

Юрій ПАЧКОЛІН

11.04

2023